

Voor arbiters en bridgers die correct en met plezier willen arbitreren en bridgen

Redactie:

Carolien de Koomen, Ron Jedema, Siger Seinen en Rob Stravers, eindredactie

Het openingsvraagstuk

bracht veel toetsen in beweging, ruim tweehonderd lezers gaven hun oordeel.

Achtereenvolgens geef ik:

- de vraag, voor degenen die hun oordeel willen vormen voor het lezen van dat van mij;
- de uitslag van de ontvangen antwoorden in grafiek;
- het oordeel van de Redactie.

Nieuwe dossiers

zoals gebruikelijk publiceren we de door ons beantwoorde vragen van arbiters en spelers, waarvan de sterk vermoeden dat die ook voor de ontvangers van Arbitrair nuttig kunnen zijn. Het gaat dan vooral om regels die voor arbiters van belang zijn. Onderwerpen die 'gewone bridgers' moeten weten, behandelen we in de wekelijkse Bridge Training.

Openingsvraagstuk

Het vraagstuk

Noord gever / NZ kwetsbaar

West	Noord	Oost	Zuid
	2♠	pas	4♠
pas	pas	pas	

2♠ wordt niet gealerteerd. Oost vraagt aan zuid wat 2♠ belooft.
Zuid antwoordt: 'Sterk; komt 1 à 1½ slag te kort voor de manche.'

Noord maakt zijn 4♠-contract.

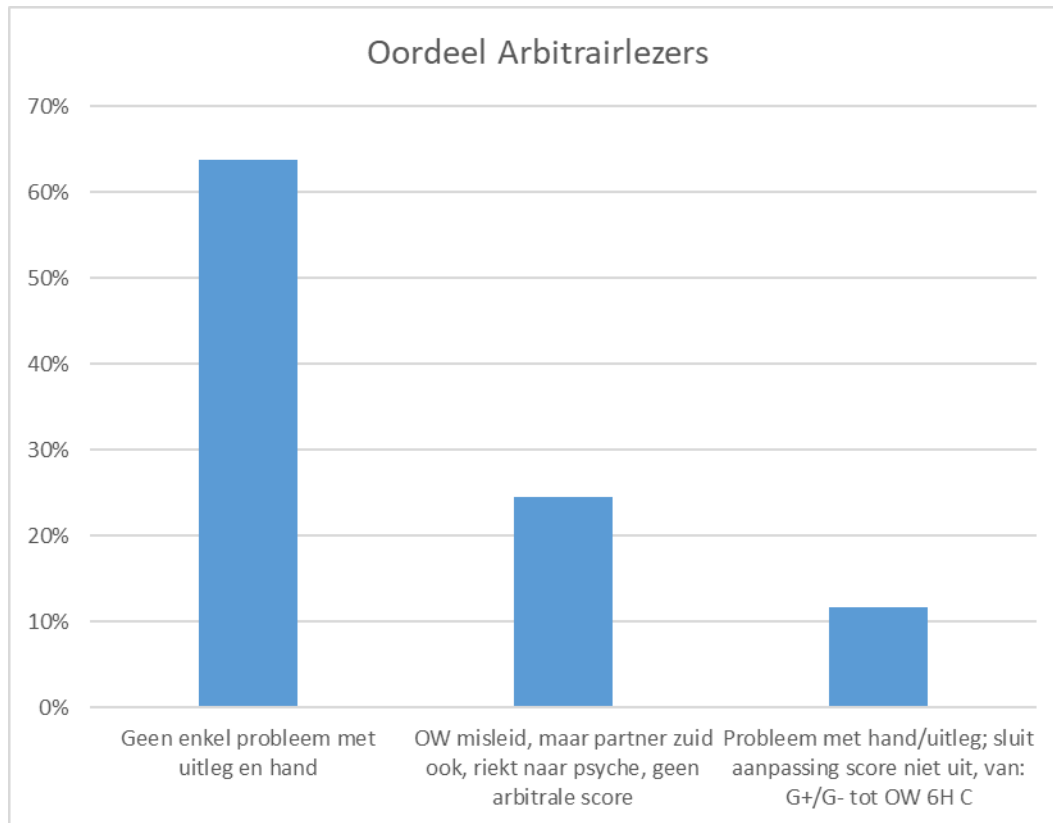
Na afloop blijkt dat OW een dicht 6♥-slem misliepen.

Maar ... als zij de zevenpuntenhand van noord zien, voelen zij zich ernstig misleid door zuids uitleg en vragen arbitrage.

Uiteraard ben jij de gelukkige die mag arbitreren. Op welk oordeel en toelichting kunnen je toehoorders rekenen?

	♠ A H 8 7 6 5 4 3 2	
	♥ 7 6	
	♦ 3 2	
	♣ -	
♠ -		♠ V 9
♥ V 10 8 2		♥ H B 9 3
♦ A V 5 4		♦ H B 10
♣ A 9 8 7 3		♣ H V 10 2
	♠ B 10	
	♥ A 5 4	
	♦ 9 8 7 6	
	♣ B 6 5 4	

Het oordeel van ruim 200 Arbitrairlezers

Ongeveer 2/3 van de arbiters vindt zonder enig voorbehoud of fronsende wenkbrauwen zowel de uitleg over de kracht als de gegeven hand correct.

Een kwart heeft op z'n minst enige argwaan over de zuiverheid van de informatie. Dat varieert van:

- even de systeemkaart raadplegen of dit soort handen ook mogelijk zijn;
- geen overtreding als partner net zo verrast is;
- het kan door de beugel, maar het moet niet vaker gebeuren;
- tot: goed geslaagde creatieve actie van de openaar.

Ruim 10% ziet de uitleg, en/of het niet corrigeren daarvan (na de afsluitende pas) door de openaar als een overtreding. Als rechtzetting worden vooral 60-40 en 6♥ C voor OW genoemd.

Vooraf het veranderen in 6♥ C zou je pikant kunnen noemen. Want geheel terecht merken enkele arbiters op dat 6♥ kansloos -1 gaat als OW tijdig klaveren spelen. 6♣ heeft een grotere maakkans.

Het oordeel van de Redactie (Carolien, Ron, Siger en Rob)

De kracht van een hand wordt bepaald door de **combinatie** van honneurs en verdeling. Veel honneurs maken de verdeling minder belangrijk; en met extreme lengte vervullen de (ontbrekende) honneurs een bijrol.

De gegeven noordhand voldoet daarom wel degelijk aan de gegeven uitleg en afspraak.

Nieuwe Dossiers

Op het verkeerde been, maar doe wie?

Gisteravond kwam het onderstaande probleem voor.

Pas op het einde van de avond, werd ik erbij gehaald als arbiter.

Ik vond, dat de schoppenbieders op het verkeerde been gezet waren, maar evenzo de partner van de 2SA bieder. Toch dacht ik aan een arbitrale score ten voordele van de 4♠-bieders. Beide paren spelen bij ons in de A-lijn.

Zuid geveer / NZ kwetsbaar	♠ 9 7 2		
	♥ H 7 5		
	♦ 8 7 4 3		
	♣ H 7 2		
	♠ A H V 10		♠ 6
	♥ 9 4		♥ B 10 6 2
	♦ A H 5		♦ B 10 9 2
	♣ V B 10 9		♣ 8 6 4 3
		♠ B 8 5 4 3	
		♥ A V 8 3	
		♦ V 6	
		♣ A 5	

West	Noord	Oost	Zuid
			1♠
2SA	3♠	4♦	4♠
doublet			

Toelichting van west

Wij zaten niet kwetsbaar OW. Onze tegenstanders waren kwetsbaar Zuid opent 1♠.

Ik (west) bied daarop 2SA, door oost desgevraagd uitgelegd als een bod dat belangstelling toont voor een contract in de lage kleuren. Er wordt niet gevraagd naar de sterkte daarvan.

Noord biedt vervolgens 3♠. Oost biedt nu 4♦ en zuid biedt 4♠ dat door mij wordt gedoubleerd en vervolgens 4 down gaat voor een nul.

Voordat ik met een kaart uitkom zeg ik dat de uitleg van oost weliswaar correct was, maar dat die in dit geval helaas niet klopte. Kortom, ik gaf aan dat ik met mijn Unusual 2SA een fout bod had gedaan.

Ik kom uit en vervolgens zegt zuid, die dan de zwakke dummy ziet, dat hij, als hij had geweten dat mijn hand sterk was, niet 4♠ geboden zou hebben. *Ik ben een liberaal mens en ik interpreteer dat als dat Zuid eigenlijk de arbitrage erbij had willen roepen en dat hij zijn rechten voorbehold.*

Het is duidelijk dat ik een fout bod heb begaan en dat daar dus foute informatie vanuit ging. Maar ik had best 13/14 punten kunnen hebben en oost 5/6

Anderzijds ben ik van mening dat oost door mij evenzeer misleid was en dat wij met zijn 4♦-bod in de gevarenzone kwamen. De kwetsbare tegenstander zuid, die met zijn hand geen enkele overwaarde had, had wat mij betreft, nooit 4♠ mogen bieden. Een waardeloze hand waarover na de 1♠-opening alles over gezegd is. Hij had dus moeten passen en het bod moeten laten doorlopen naar zijn partner, afwachend of die er 4♠ van zou maken, zou passen of doubleren. Daarna zou 4♦ geruisloos down gegaan zijn. Oost en ik zijn dus van mening dat NZ, ondanks mijn foute bod, hun hoofd toch vrijwillig in een strop hebben gelegd. Kortom, niet alleen wat is wijsheid, maar ook: wat zeggen de niet altijd eenduidige reglementen hierover?

Toelichting van zuid

Na mijn 1♠-opening werd het 2SA-volgbod van west bij navraag door oost bevestigd als Unusual 2SA. Door ons geïnterpreteerd als ca. 11pt (8-14 pt) met 5 kaarten in de lage kleuren.

Na het 2SA-bod bood west [**Rob:** volgens mij moet dit noord zijn] 3♠ met een 3-kaart schoppen en 6 punten. Oost vervolgde met 4♦. Ik bood vervolgens 4♠, omdat ik uitging van een invite van mijn partner. Ik interpreteerde verder bij niet tegen wel kwetsbaar 4♦ als een bod met weinig punten (hij had er uiteindelijk 2), een bod om ons uit de bieding te houden. Ik bood ook door, omdat ik naast de evenwel zwakke 5-kaart schoppen een 4-kaart harten, een 2-kaart klaveren en 2-kaart ruiten had (de vader van de gedachte was: zij de lage en wij de hoge kleuren; mogelijke dubbele fit).

De opmerking van E., dat W. eventueel beter had kunnen door bieden is m.i. niet geheel onterecht doch niet zo relevant. [**Rob:** deze zin is mij niet duidelijk]

Door het 2SA-bod met zijn interpretatie zijn zowel noord als ik beiden blijven bieden en veel te hoog uit gekomen met het bekende resultaat.

Rob:

Wat mij opvalt in de twee toelichtingen

West schrijft dat oost desgevraagd uitlegt dat het 2SA-bod belangstelling toont in de lage kleuren, en dat niet werd gevraagd naar de kracht van dat bod.

Dat vind ik een vreemde constatering: als uitleg wordt gevraagd is het normaal dat de verdeling en **kracht** wordt verteld.

West schrijft ook dat hij voor zijn uitkomst vertelde dat de uitleg goed was, maar zijn bod verkeerd.

Een biedfout hoef je niet te melden; en als je moet tegenspelen is dat zelfs verboden! En terecht, omdat je daarmee (ook) informatie geeft aan je partner waardoor die zijn tegenspel daarop kan aanpassen.

West's vaststelling dat de reglementen hierover niet eenduidig zijn, deel ik niet.

Wel geef ik toe dat de toepassing in de praktijk zelden eenduidig is ... En meer wil ik daar niet over zeggen; breek mij de bek niet open 😊.

Wel of niet 'anonceerplichtig'?

Ik ga ons biedsysteem wijzigen. Na minisans (9-11) en wide range sans (8-15) gaan we 2♦/♥/♠ en 3♣ spelen als:

- minstens 5-kaart en 0-14 punten
- óf
- maximaal 2-kaart en 0-6 punten

Toelichting:

Na 1SA (9-11) – pas - is 2♥:

Óf:

♠ V B x
♥ H V 10 x x
♦ B 10 x x
♣ A

Óf:

♠ H B 10 x x x
♥ -
♦ x x x x
♣ x x x

Beiden handen dus 2♥ to play en verplichte pas bij de openaar!

Dus:

- of echt om te spelen met 0-13 punten,
- of ... maximaal 2-kaart harten met 0-6 punten en bereid in dat contract

8 ongedubbeld down te gaan. Na doublet - pas – pas, komt er dan uiteraard 2♠.

Dat tweede is hoogst ongebruikelijk. Uiteraard wel toegestaan. Een h.u.m. kan immers nooit een bijbod zijn.

Zonder annunceren krijg je hier oneigenlijke info over tafel, gelet op al dan niet vragen en dubbelen uiteraard.

Moeten we dit annunceren? (zonder dat het wordt gevraagd uitleg geven).
Moeten we minisans annunceren?

Is er iets van een clubreglement wat er geannonceerd dient te worden?

Rob:

We kennen de Alerteerregeling. En die lijkt mij – ook voor deze creatieve afspraken – voldoende. Dan denk ik beslist NIET aan annunceren, maar aan het pre-alert! Het pre-alert geldt immers voor elke afspraak waarvan je kunt aannemen dat de tegenstanders daar graag hun afspraken op aanpassen. Zoals op een zwakkere SA-opening. Als je de tegenstanders pas waarschuwt ná een 1SA-opening, en/of na een 2♦ ~ 3♣-bod op 1SA, is dat te laat voor tegenstanders die graag hun systeem op dat onderdeel hadden veranderd.

Bekend is dat veel spelers op het aanbod voor aanvang van de ronde uitleg te geven reageren met: 'Maar jullie alerteren toch?!', niet verwachtend dat sommige afspraken wel degelijk een aanpassing wenselijk maakt, zoals de kracht van een doublet op een 'minisans'.

Op dat punt zou ik als club de spelers willen mobiliseren; om niet al te gemakzuchtig om te gaan met het fenomeen pre alert!

Wel of niet koosjer?**Spelverdeling en bieding**

Spelnr.:9 Gever:N Kwetsbaar: OW		♠ 1082 ♥ AHB1092 ♦ 9 ♣ H95	
	♠ V75 ♥ 63 ♦ VB63 ♣ VB83		♠ H93 ♥ 74 ♦ H108724 ♣ 42
		♠ AB64 ♥ V85 ♦ A5 ♣ A1076	
West pas pas	Noord 2♦ 3♥ (alert) pas	Oost pas pas pas	Zuid 2SA (alert)3SA

Toelichting op het bieden:

3♥ wordt nog tijdens de biedperiode uitgelegd als maximale Zwakke 2 in schoppen. Zo staat het ook op de systeemkaart. Terwijl zuid na enig nadenken aarzelend 3SA op tafel legt, mompelt hij dat noord het systeem weleens vergeten kan zijn.

Uitkomst ♦V.

Relevante feiten:

Zuid maakte 3SA+1. Het betreft een (echt-)paar dat veel met elkaar speelt.

Vraag/vragen:

West roept de arbiter (mij) en vraagt of dit zo maar kan. Ik laat het spelen en vraag naderhand of OW zich benadeeld voelen. Dat weten ze eigenlijk niet, maar het gaat vooral om, zoals zij het noemen, het "ethische" aspect. Ook NZ vragen zich achteraf af of dit allemaal wel koosjer was.

De scorelijst laat 3x 4♥+1 zien, en 3x 4♥+2. Omdat iemand in 6♥ 1 down is gegaan, krijgen NZ 57%.

Mijn vraag: je mag natuurlijk bieden wat je wil, en fouten maken, en je moet volledige info geven. Dat is allemaal gebeurd. Maar het feit dat er enige partnership understanding is die van invloed is maakt het allemaal wat schemerig. Als Zuid consequent biedt hebben OW met 4♠ een goede score.

Kortom; ik zie in de regels niet direct een aanleiding om in te grijpen, maar ik vermoed dat er mogelijk toch een reden is om hier iets mee te doen als arbiter. Misschien een straf aan NZ dat ze hun systeem niet beheersen??

Beide partijen zijn het eens met de weergegeven feiten.

Rob:

Ik wil graag weten waarom zuid – na enig nadenken – twijfelde aan het geheugen van zijn partner. Want als uit het bieden van 3♥ al was op te maken dat noord geen moment dacht aan het omgekeerd bieden van de hoge kleuren, of dat deed na een luchtbel van vraagtekens, is dat een vorm van OI en zou ik het contract aanpassen naar het dan voor de hand liggende bod van zuid: 4♠.

Door zuids opmerking wordt het een praatje pot. Noord weet nu dat zuid toch rekent op lengte harten. Als noord lengte schoppen had gehad, en alsnog 4♠ had geboden waren de rapen eveneens gaar geweest.

Ron:

Ik zie er niet veel verkeerd in. Zuid legt uit wat de afspraken zijn en na een tussenbieding wordt de conventie kennelijk gewoon gehandhaafd. Maar waarschijnlijk heeft zuid de ervaring dat dit nog wel eens mis gaat en vermoedt het dit keer weer. Hij legt netjes uit wat de afspraak is en vervolgens gaat hij twifelen of noord dit wel goed doet. En omdat hij in beide gevallen zeker 9 slagen oppakt, biedt hij veilig 3SA. Voor uitkomst legt hij uit dat zijn partner zich nog wel eens vergist. Of dat goed begrepen wordt of omschreven wordt als mompelen, doet niet ter zake. De boodschap is overgekomen en als je iets niet goed verstaat, moet je dat navragen.

Het enige wat ik me afvraag (en dat zou zeer kwalijk zijn) is, of noord enige reactie gaf na de uitleg dat het om schoppen gaat. Alleen in dat geval zou het bieden van zuid kunnen zijn ingegeven door de reactie van noord en dat betekent gebruik van Ongeoorloofde Informatie en dan zou de arbiter zonder enige twijfel 4 schoppen noteren. Maar in het verslag c.q. opsomming van feiten staat niets over een (re)actie van Noord, dus ga ik ervan uit dat Noord een pokerface optrok en dan is er mijns inziens geen overtreding. Noord biedt verkeerd, zuid legt correct uit en zuid geeft aan dat noord zich wel eens vergist.

Je zou hoogstens het paar kunnen adviseren deze conventie nog eens goed door te spreken. Maar verder lijkt me hier weinig aan de hand.

Carolien:

Misschien goed te beginnen met een anekdote:

Toen ik zelf nog niet zo lang speelde en ook de Multi ging spelen, vergiste ik me ook nog al eens. Als ze dan aan mijn partner vroegen "wat is 3Ha?", zei hij blijmoedig: "Het zou schoppen moeten betekenen, maar ze vergist zich nog al eens." Vervolgens bood hij dan hetzij 3Sa hetzij 4Sch (naar gelang zijn hand).

Als ik me dan een keer niet vergist had, kon ik uiteraard na 3Sa nooit alsnog 4Sch bieden.

Zeker een partnership understanding, maar eentje die direct verteld werd en waarmee mijn partner zelf het risico liep en waarbij het inderdaad voor ons wel eens goed kon aflopen.

Daar is op redelijk hoog niveau een keer een proef-arbitrage over geweest, maar de opmerking van mijn partner viel unaniem onder 'full disclosure'. Hij kreeg er zelfs complimenten over en het werd dus zeker niet als "niet-koosjer" beoordeeld.

Al met al:

Ik zie niet in waarom de eerlijke toevoeging van Zuiden probleem is (let wel: het was in antwoord op een vraag, alleen een paar seconden vertraagd)

Het was een probleem geweest als Noord vervolgens naar 4Sch was gegaan. Het zou ook een probleem geweest kunnen zijn als O of W met de wetenschap van 'vergissen' wat anders geboden had dan pas, maar dat zie ik niet zitten, ook is de uitkomst 'normaal' en komt de hand van noord direct op tafel, waarmee alle onzekerheid is opgelost.

Zuid heeft juist *full disclosure* gegeven door eerlijk te vertellen wat er aan de hand kon zijn en heeft zelf een risico gelopen door 3Sa te bieden. Zuid is verder de captain van de bieding, dus wat zuid ook biedt, noord past (met of zonder opmerking van zuid).

Wat mij betreft "koosjer".

Arbitrale score wel of niet terecht?

Spel 21, NZ kwetsbaar

♠ H V B 3
♥ 10 7 6
♦ A B 8 6 4
♣ A

♠ A 9 7 6 2
♥ A B 9 8 4
♦ 9 7
♣ 5

♠ 8
♥ V 3
♦ H 10 5 2
♣ H V B 9 8 2

♠ 10 5 4
♥ H 5 2
♦ V 3
♣ 10 7 6 4 3

		(ik)	
West	Noord	Oost	Zuid
	1♦	3♣	pas
pas		Noord vraagt aan west of mijn 3♣-bod preëemptief is. Partner antwoordt bevestigend.
		doublet	pas
pas	pas		

Ik maak het 3♣-contract (100%).
Tegenpartij roept arbiter wegens onjuiste uitleg, op de systeemkaart staat: sprongvolgbod 6-krt met 12-15 pnt.
Arbiter besluit tot arbitrale score.
Vinden jullie dit terecht?

Rob:

De kernvraag is: Wat had noord gedaan als west de juiste uitleg had gegeven (12-15 met 6-kaart klaveren)? Zuid beloofde in zijn eerste beurt in ieder geval niets. En als de uitleg wél correct zou zijn, dus zwak met een zevenkaart klaveren, is de kans groot dat de extra kracht bij wést zit. De verkeerde uitleg van west heeft daardoor geen invloed op de hoogte van het risico dat noord met zijn doublet en secce ♣A neemt. Daarom handhaaf ik voor NZ: OW 3♣ X C. Noord boft nog dat zuid een 5-kaart klaveren tegen heeft, die voorkomen minstens één overslag.

OW gaf verkeerde uitleg; daarmee kunnen ze de tegenstanders op het verkeerde been zetten. Om die reden laat ik OW 3♣ C noteren; dus zónder doublet.

(Bied)foutje, bedankt!

	♠ H B 6 5	
	♥ V 9 3	
	♦ A B	
	♣ A V 8 2	
♠ A 9 7		♠ 10 8
♥ B 10 7 4		♥ A H 8 2
♦ H V 4 3		♦ 10 8 5
♣ H 3		♣ 10 7 6 5
	♠ V 4 3 2	
	♥ 6 5	
	♦ 9 7 6 2	
	♣ B 9 4	

West geeft na de afsluitende pas geen commentaar op het biedverloop.

West	Noord	Oost	Zuid
	1SA	pas	pas
Doublet		Noord vraagt aan oost wat het doublet betekent. Oost antwoordt: 4-kaart schoppen en lagere kleur.
	pas	2♣	pas
2SA	pas	pas	pas

Uitkomst ♣2. West weet 2SA te maken.

Protest van noord over de driekaart schoppen van west. Het tegenspel van noord was gebaseerd op 5-kaart schoppen bij west. Als Noord dat geweten had ...

Noord stelt voor de score te veranderen in 1SA voor NZ.

West had eigenlijk 2♦ moeten bieden, want 2♦ belooft 4-kaart ruiten en harten. Het eindcontact was dan misschien 2♥ geworden.

Vraag: Wat is jullie mening hierover?

Rob:

West vergistte zich; dat mag. Wat niet mag is dat west de suggestie wekt de uitleg van oost te gebruiken. Daar lijkt het niet op. Want als oost ervan uitgaat dat hij met zijn bieding de twee rode kleuren meldt, zal hij na oosts 2♣-bod geen 4-kaart verwachten in ruiten en harten en eveneens afzwaaien naar 2SA.

Als de arbiter ervan overtuigd is dat oost én west deze afspraak goed in hun hoofd hebben, en dat het dus gaat om een biedfout, laat hij het resultaat staan. OW hebben geluk dat deze fout in hun voordeel uitpakt.

Het **protest** van noord vind ik een te zwaar etiket. Mijn voorkeur gaat uit naar een uitgesproken **verbazing**. Het staat immers niet vast dat er inderdaad sprake is van een overtreding. Als noord dat niet uitsluit, is een juiste (re)actie: *'Ik plaats toch een paar vraagtekens bij dit biedverloop en het gevolg daarvan. Ik laat graag de arbiter zijn licht erover schijnen.'*

Als tafelgenoot voorstellen de score aan te passen, is volstrekt tegen de regels; zelfs als noord arbiter is: aan je eigen tafel spreek je geen recht, en zéker niet in je eigen voordeel.

Nu is dat laatste zeker niet echt aan de orde, want dan had noord als correctie 2SA-1 voorgesteld. Maar zelfs een nobel bedoeld voorstel kan gemakkelijk verkeerd overkomen, omdat de aanvankelijke 0% van NZ toch fors wordt verbeterd.

Ron:

Ik zal ook even een duit in het zakje doen.

Als west verkeerd biedt, moet de arbiter uitzoeken of de conventie wel goed beheerst wordt. Als zowel Oost als West de arbiter kunnen overtuigen dat ze de werking van de conventie beheersen en ze maken daar zelden fouten in, dan moet de arbiter uitgaan van een biedfout en, inderdaad, pakt dat in dit geval goed uit.

Als het paar de conventie niet goed beheerst, is sprake van verkeerde uitleg. En vanwege de verkeerde uitleg start noord niet met schoppen, wat bij een juiste uitleg wel het geval zou zijn geweest. En bij een schoppen start kunnen NZ met gemak 6 slagen maken en gaat 2SA dus min 1.

Dus afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek of het paar de afspraak beheerst kun de arbiter twee kanten op: 2SA contract of 2SA min 1.

Rob:

Ik stel vast:

- In Landy belooft 2♦ een zwakke hand met lengte ruiten;
- In Multi Landy belooft 2♦ minstens een 6-kaart harten of schoppen.

Pikant detail: oost heeft een sterke hand met lengte ruiten waardoor hij – door de Multi Landy-afspraken – geen passend bod beschikbaar heeft.

Dat vereist improvisatie. Een creatieve invulling kan zijn: 2♦, om na het verplichte 2♥-bod van partner 3♦ te bieden. In dat geval zie ik geen enkele overtreding. Vraag is echter wat de gedachte was van oost.

Voordat ik een uitspraak doe, wil ik graag van oost weten waarom hij 2♦ bood.

Antwoord vragensteller:

Ik speel Multi Landy met mijn partner en wij zouden allebei zonder nadenken 3♦ uit het bakje trekken.

Ik denk dat hier iemand de afspraak vergeten is.

Rob:

Het is mogelijk dat oost zich realiseert dat hij met Multi Landy in zijn biedpakket geen bod heeft voor deze hand en daarom kiest voor de volgende improvisatie: 'Ik bied 2♦, om na het verplichte 2♥-antwoord van partner 3♦ te bieden. Daarmee hoop ik dan een sterkere hand aan te geven dan meteen 3♦ na de 1SA-opening.'

In dat geval was aan het 2♦-bod een denkpauze voorafgegaan én had oost - meteen na de vraag om arbitrage - deze verklaring gegeven.

Omdat ik dat niet uit het verslag haal, in ieder geval niet de verklaring voor de 2♦-3♦-combinatie, moet ik ervan uitgaan dat oost de Multi Landy even was vergeten. Hij moet verder bieden alsof zijn partner uitging van lengte ruiten. 2♥ wil dan niets anders zeggen dan dat west – ondanks oosts ruitlengte – liever 2♥ speelt. En met ♥H10 mee, is dat dan het eindbod.

Dus wijzig ik het resultaat in: OW 2♥ -2 (noord start met ruiten en maakt twee ruitenaftroevers; zuid maakt de andere vijf slagen).